

Oponentský posudek bakalářské práce
Veroniky Zámkové
Jak urbanizace ovlivňuje volný čas dětí a mládeže

Formální stránka

Práce obsahuje 48 stran textu, čímž překračuje rámeček požadovaný TF JU.

Autorka se odvolává na 17 odborných pramenů, vesměs českých, na 9 článků v lokálním periodiku, na 20 internetových zdrojů, převážně webových stránek různých institucí působících v lokalitách buď přímo v obci Ledenice, nebo v jejím okolí, a na 2 zdroje legislativní.

V textu cituje autorka korektně, seznam použitých odborných publikací je proveden přehledně a logicky, za respektování mezinárodních citačních norem. Na některých místech však postrádám logiku použití přímých citací (např. na s. 8 a na dalších místech).

Po grafické stránce je práce přehledná, použití tabulek a fotografií v přílohách dostatečně informativní.

Jazyková stránka

Text práce nevykazuje žádné významné gramatické ani tiskové chyby, občas se vyskytuje pouze chyba nezachycená automatickou kontrolou použitého textového programu (např. s. 5: „...město je vybaveno různými organizace a institucemi.“, nebo gramatická chyba – s. 15: „...uděleny tři významné privilegia...“)

Autorka používá v práci poněkud mechanický styl zpracování tématu zejména v teoretické části práce. Zcela mechanicky střídá přímé či nepřímé citace z odborné literatury týkající se obecných tézí o postupu, významu a funkci urbanizace pro volný čas obyvatel vesnice a města, po nichž následují pokusy o okamžitou aplikaci na jednu konkrétní lokalitu – městy Ledenice. Často tak mnohokrát opakuje konkrétní informace o této lokalitě. Navíc tato aplikace působí místy nesmyslně. Konkrétně na s. 31 autorka uvádí po obecném výčtu různých prostředí, v nichž se odehrává výchova: „V Ledenicích prochází výchova dětí od jeho narození v rodině, posléze nástupem do MŠ a poté do ZŠ. Na prvním stupni základní školy v době mimo vyučování může být dítě vychováváno prostřednictvím školní družiny...“

Obsahová stránka

Poněkud závažnější připomínky mám k obsahové stránce práce.

Na některých místech jsou autorčina tvrzení nesrozumitelná, nejasná, nebo si protirečí. Např. s. 16: „Ostatní sídla mají převážně obytnou funkci včetně hospodářských budov.“ S. 10: „Mezi kategorie sociálních skupin ve městech členíme sdružení.“ S. 25: „... člověk představuje živočišný organismus v rámci přírodních podmínek a zákonitostí.“ S. 27: „Pro 28,3 % dětí v Ledenicích je příznačné kvantitativní hledisko volného času, neboť tyto děti uváděly nedostatek volného času...“ Text na těchto místech vyvolává u čtenáře nejistotu, zda autorka rozumí odborným pojmům, kterých používá.

Nezvyklé je též uvádění výsledků výzkumu, který autorka provedla v praktické části práce, již v části teoretické.

K věcnému obsahu praktické části práce: Autorka srovnává výpovědi dětí s výpověďmi dospělé generace, která vzpomíná na svoje dětství. Kladu otázku, zda u dospělé generace nemohla působit např. proměnná „vzpomínkového optimismu“. Ptám se dále, proč je kritériem pro ověření formulovaných hypotéz týkajících se srovnání obou vzorků (dětí a dospělých) „rozdíl větší než 50 %“? Kdyby použila standardního testu statistické významnosti

pro soubory menšího rozsahu, zřejmě by byla řada jejích předpokladů ověřena jako existující. Závěry, které autorka o vlivu urbanizace na trávení volného času dětí v konkrétní lokalitě Ledenice z výzkumu činí, nemusí být způsobeny pouze urbanizací, ale také jinými faktory (např. zvýšením životní úrovně nebo obecným rozvojem informační techniky, který zasahuje města, vesnice a samoty). K hypotéze o změně nabídky volnočasových aktivit: Autorka složitým dotazníkovým šetřením dospěla k závěru, který je patrný z prostého srovnání nabídky různých organizovaných volnočasových aktivit v obci Ledenice před rokem 1989 a dnes. Také si nevšimla dětských tvrzení, která si odporují, když uvádějí, že mají málo volného času a ještě si stěžují na malou nabídku aktivit. Mohla by být tato nesrovnalost vysvětlitelná konstrukcí dotazníku?

Závěr

Práce je zpracována pečlivě po stránce formální. Po stránce stylistické a obsahové vykazuje nedostatky týkající se především organizace informací, dále porozumění odbornému jazyku a zejména samotného obsahu práce vzhledem k jejímu názvu. Práce je spíše popisem volnočasových aktivit dětí na prvním stupni ZŠ v obci Ledenice s pokusem srovnat je se způsobem trávení volného času jejich rodičů, čímž chce autorka přispět do odborné diskuse o vlivu urbanizace na způsob trávení volného času dětí. Název práce koresponduje pouze nejasně a neúplně s obsahem.

Navrhovaná známka

dobře

doc. PhDr. Ludmila Muchová, Ph.D.